

Ordføreren for Forespørgerne (Hartel):

Havde vi, som jeg foreslog det under Forhandlingen om Grundlovsrevisionen, haft en Spørgetime her i dette høje Ting, vilde jeg ikke have benyttet den mere demonstrative Vej at stille en Forespørgsel, men vilde have stillet et Spørgsmaal til den højtærede Minister vedrørende denne Sag, idet det først og fremmest er min Agt at faa Danmarks Stilling med Hensyn til Brændselsforsyning i den kommende Vinter taget frem til Belysning her i dette høje Ting. Det kan ikke nytte, at vi vil søge at skyde os ind under Regeringens Ansvar, forskellige Nævns Ansvar, Brændselsnævnets eller Priskontrolraadets Ansvar. I sidste Instans gaar ethvert Ansvar, som disse Institutioner har, tilbage til dette høje Ting, som er den, der har givet den oprindelige Bemyndigelse, altsaa delegeret en Del af sin Magtbeføjelse. Det kan jo ikke nægtes, at Brændselsituationen efter det, som foreligger oplyst for Offentligheden, er prekær. Det er ikke ukendt, at et Antal Kulbaade er gaaet tabt. Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder med Hensyn til dette Punkt, men jeg mener, at det maaske havde været klogt, om man til enhver Tid gav den danske Befolkning ganske nøje Besked om, hvad der skete i saa Henseende, for at den kunde vide, hvor alvorlig Stillingen var. Der har ogsaa været Møder i Handelsministeriet vedrørende Spørgsmaalet, Møder, der holdtes, ikke fordi der var Udsigt til rigelig Brændselsforsyning, men netop ud fra den Betragtning, at Stillingen vilde blive meget vanskelig; og der er gennemført en Gasrationering, endda en ret streng Gasrationering.

Dertil kommer, at vi har Pligthugst i Skovene, en Pligthugst, som Skovbrugets Mænd gentagne Gange har advaret imod at gaa for vidt med, idet vi en skønne Dag kan staa med decimerede Skove, som det kan være vanskeligt inden for en overskuelig Tid at bringe paa Fode igen. Hvad der yderligere gør det vanskeligt for Skovbruget, er, at man nu senere har faaet Pligthugst for Tømmer. Det skal ikke være nogen Hemmelighed, at naar vi ikke stemte for Loven om Pligthugst, var det, fordi vi endnu ikke havde faaet Besked om Regeringens Stilling til hele Brændselsspørgsmaalet og derfor havde vanskeligt ved at tage Medansvar for forøget Hugst i Skovene.

Det kan fastslaaes, at Tilførslerne udefra ikke vil blive saa store, at man kan regne med gennem dem at faa fuld Forsyning. Brunkul har vi, men ganske vist kun til et

Par Aar, hvis vi skulde bruge dem til Dækning af hele vort Forbrug. Vor eneste store Reserve er Tørvene, og her tyder alt paa, at Produktionen vil blive faldende i indværende Aar. Det er en Kendsgerning, at mange Tørveproducenter — altsaa ikke alene Staten, den arbejder jo som Regel med Tab — har arbejdet med Tab i 1941, og dertil kommer, at Vejret har været overordentlig ugunstigt —, det kan jo heller ikke siges, at det Vejr, vi har haft det sidste Døgn, kan gavne Tørveproduktionen, tværtimod koster det Tørveproducenterne meget store Beløb; meget Arbejde kan begynde forfra, og hver Gang man maa begynde forfra, gaar store Værdier tabt. Vi kan ikke regne med hvert Aar at have det samme for Tørveproduktionen gunstige Vejr, som vi har haft de to nærmest foregaaende. — Dette har ført til, at Tørveproduktionen er kommet sent i Gang. Transporterne er blevet besværliggjort, og der har været meget betydelige Svind — der tales jo om en 15—20 pCt. Det er alt dette, som medvirker til, at der ikke kan ventes nogen forceret Tørveproduktion i Resten af Sæsonen, men tværtimod en reduceret Produktion, og navnlig, hvad der har den allerstørste Betydning, kan det ikke ventes, at man under disse Forhold sætter Dobbeldrift i Gang ude i Moserne, idet Dobbeldrift ikke alene betegner en Fordobling af Udgifterne, men betegner en yderligere Forøgelse af Arbejdslønnen fra Tillægget paa 5 Øre pr. Time op til 12 Øre pr. Time. Naar i Forvejen Margenen er meget nøje draget, endda Udsigten til Tab er temmelig stor, saa er det givet, at man ikke føler sig fristet til at gaa videre gennem en Dobbeldrift. Det er disse Forhold — Forhold, som jeg er blevet bekendt med og naturligvis ogsaa i Praksis har haft Lejlighed til at orientere mig om —, der har medført, at jeg har stillet denne Forespørgsel til den højtærede Handelsminister.

Med Hensyn til de af mig sidst rejste Spørgsmaal vedrørende Betalingen for Dynd og Læggeplads vil jeg kun gøre den Bemærkning, at det har vakt pinlig Opmærksomhed i mange Kredse ude paa Landet, at Prisen for Tørvedynd blev nedsat ved sidste Ordning fra 5 Kr. til 4 Kr., idet man ikke kan se, hvorfor denne Nedsættelse skulde ske. Det saa ud, som om man vel forstod, at Tørveproducenterne skulde have en større Forhøjelse end de 50 Øre, de fik, men saa i Stedet for gik hen og tog det fra dem, der leverede Plads og Tørvedynd til Produktionen; dette er jo en lidt kedelig Udvej at vælge, og det kræver i det mindste en